

ДЕРЖАВНА СЛУЖБА ГЕОЛОГІЇ ТА НАДР УКРАЇНИ (Держгеонадра)

03057, м. Київ, вул. Ежена Потье, буд. 16, тел.: (044) 536-13-17, факс: (044) 456-71-45, email: sekretar@geo.gov.ua

№ _____

на № _____ від _____

Житомирська обласна рада
вул. майдан ім. С.П. Корольова,
м. Житомир, 10014

Державна служба геології та надр України на виконання доручення Міністерства екології та природних ресурсів України від 05.07.2017 № 15038/4/1-17 до листа Комітету Верховної Ради України з питань екологічної політики, природокористування та ліквідації наслідків Чорнобильської катастрофи від 19.06.2017 № 04-15/13-486 в межах компетенції опрацювала звернення депутатів Житомирської обласної ради від 11.04.2017 № р-5-20/534 щодо передачі повноважень по видачі спеціальних дозволів на користування надрами місцевого значення обласними державними адміністраціями і за результатами розгляду та в межах компетенції повідомляє.

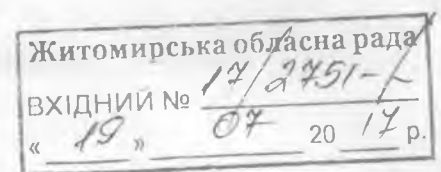
Державна служба геології та надр як центральний орган виконавчої влади, що реалізує державну політику у сфері геологічного вивчення та раціонального використання надр діє на підставі Положення про Державну службу геології та надр України (далі – Положення), затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 30.12.2015 № 1174.

Відповідно до пункту 2 Положення, Держгеонадра у своїй діяльності керується Конституцією та законами України, указами Президента України та постановами Верховної Ради України, прийнятими відповідно до Конституції та законів України, актами Кабінету Міністрів України, іншими актами законодавства.

Згідно з пунктом 3 Положення основними завданнями Держгеонадр є: реалізація державної політики у сфері геологічного вивчення та раціонального використання надр;

внесення на розгляд Міністра екології та природних ресурсів пропозицій щодо забезпечення формування державної політики у сфері геологічного вивчення та раціонального використання надр.

Слід зазначити, що згідно з частиною 2 статті 19 Конституції України органи державної влади та органи місцевого самоврядування, їх посадові особи

зобов'язані діяти лише на підставі, в межах повноважень та у спосіб, що передбачені Конституцією та законами України.

Відповідно до пункту 5 частини першої статті 92 Конституції України, виключно законами України визначаються засади використання природних ресурсів, виключної (морської) економічної зони, континентального шельфу, освоєння космічного простору, організації та експлуатації енергосистем, транспорту і зв'язку. Відповідно до статті 16 Кодексу України про надра (далі – Кодекс) спеціальні дозволи на користування надрами надаються переможцям аукціонів, крім випадків, визначених Кабінетом Міністрів України, центральним органом виконавчої влади, що реалізує державну політику у сфері геологічного вивчення та раціонального використання надр, або Радою міністрів Автономної Республіки Крим щодо розробки родовищ корисних копалин місцевого значення на території Автономної Республіки Крим. Порядок проведення аукціонів з продажу спеціальних дозволів на користування надрами та порядок їх надання встановлюються Кабінетом Міністрів України.

Спеціальні дозволи на користування надрами надаються Держгеонадрами відповідно до Порядку надання спеціальних дозволів на користування надрами, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 30.05.2011 № 615 (в разі отримання спеціального дозволу без проведення аукціону) та Порядку проведення аукціонів з продажу спеціальних дозволів на користування надрами, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 30.05.2011 № 594 (в разі отримання спеціального дозволу за процедурою продажу з аукціону).

Відповідно до пункту 8 Порядку надання спеціальних дозволів на користування надрами, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 30.05.2011 № 615 (далі – Порядок), спеціальний дозвіл на користування надрами для геологічного вивчення та видобування корисних копалин місцевого значення надається без проведення аукціону, тобто за максимально спрощеною процедурою.

Згідно зі статтею 23 Кодексу землевласники і землекористувачі в межах наданих їм земельних ділянок мають право без спеціальних дозволів та гірничого відводу видобувати корисні копалини місцевого значення і торф загальною глибиною розробки до двох метрів, а також підземні води (крім мінеральних) для всіх потреб, крім виробництва фасованої питної води, за умови, що обсяг видобування підземних вод із кожного з водозаборів не перевищує 300 кубічних метрів на добу. Також, відповідно до вищезгаданої статті Кодексу, землевласники і землекористувачі, які є сільськогосподарськими товаровиробниками, частка сільськогосподарського товаровиробництва яких за попередній податковий (звітний) рік дорівнює або перевищує 75 відсотків, крім випадків, передбачених частиною першою цієї статті, в межах наданих їм земельних ділянок мають право без спеціальних дозволів та гірничого відводу видобувати підземні води (крім мінеральних) для сільськогосподарських, виробничих, а також власних господарсько-побутових потреб.

Окрім того, Держгеонадрами на виконання доручення Кабінету Міністрів України від 19.10.2015 № 42632/0/1-15 та пункту 6 Плану заходів щодо реформування газового сектору, затвердженого розпорядженням Кабінету

Міністрів України від 25 березня 2015 р. № 375-р, пункту 260 Плану заходів з виконання Програми діяльності Кабінету Міністрів України та Стратегії сталого розвитку «Україна-2020» у 2015 році, затвердженого розпорядженням Кабінету Міністрів України від 04 березня 2015 р. № 213-р, розроблено проект постанови Кабінету Міністрів України «Про внесення змін до порядків, затверджених постановами Кабінету Міністрів України від 30 травня 2011 р. № 594 і від 30 травня 2011 р. № 615 та визнання такими, що втратили чинність, деяких актів Кабінету Міністрів України» (далі – проект постанови).

Проект було розглянуто та ухвалено на засіданні Уряду 06.04.2016 відповідно до параграфу 55-2 Регламенту Кабінету Міністрів України як невідкладний та такий, що спрямований на спрощення умов ведення бізнесу (дерегуляцію) (постанова Кабінету Міністрів України від 06.04.2016 № 277).

Проект постанови передбачав удосконалити норми Порядку надання спеціальних дозволів на користування надрами та Порядку проведення аукціонів з продажу спеціальних дозволів на користування надрами, виключити з них норми, що можуть встановити непрозорі чи нерівні правила для суб'єктів господарювання, створити сприятливі умови для впровадження кращої світової практики з питань забезпечення прозорості процесу проведення аукціонів для залучення приватних інвестицій у видобуток вуглеводнів.

Проектом усувався надлишок регулювання отримання спецдозволів, скорочувалися погодження, пропонувалося висвітлювати процедуру проходження документів та прийняття рішення про отримання спецдозволів на користування надрами, скорочувалися підстави їх отримання без проведення аукціону, що дозволить залучити до державного бюджету додаткові кошти, а також приводить зазначені Порядки у відповідність до змін у законодавстві про геологічне вивчення та раціональне використання надр, враховуючи прийняття, зокрема, Закону України від 08.12.2015 № 867-VIII та постанови Кабінету Міністрів від 30.12.2015 № 1173.

Також звертаємо вашу увагу на те, що відповідно до частини одинадцятої статті 4-1 Закону України «Про дозвільну систему у сфері господарської діяльності» основні вимоги до порядку видачі, переоформлення, видачі дублікатів, анулювання документів дозвільного характеру поширюються на всі документи дозвільного характеру, у тому числі на дозвільні (погоджувальні) процедури, якщо інше не встановлено законом.

Згідно з абзацом другим частини першої статті 4-1 порядок проведення дозвільної (погоджувальної) процедури, переоформлення та анулювання документів дозвільного характеру, що законами України віднесено до повноважень органів місцевого самоврядування, встановлюється їх рішенням, а у випадках, передбачених законом, - на підставі типових порядків, затверджених Кабінетом Міністрів України.

Станом на сьогодні Кодекс України про надра (далі - Кодекс) забезпечує участь органів місцевого самоврядування у здійсненні цілої низки дозвільних та регуляторних функцій. Відповідно до статті 9-1 Кодексу до повноважень місцевих рад відноситься: погодження надання надр у користування з метою геологічного вивчення і розробки родовищ корисних копалин

загальнодержавного значення, а також для цілей, не пов'язаних з видобуванням корисних копалин, розподіл плати за користування надрами між відповідними місцевими бюджетами, а також розроблення, затвердження та виконання місцевих програм розвитку мінерально-сировинної бази, раціонального використання і охорони надр. Відповідно до статті 11 Кодексу органи місцевого самоврядування здійснюють функції державного управління у галузі геологічного вивчення, використання і охорони надр. Відповідно до статті 17 Кодексу, зокрема, визначено, що гірничі відводи для розробки родовищ корисних копалин місцевого значення надаються Радою міністрів Автономної Республіки Крим, обласними, Київською та Севастопольською міськими радами. Актом надання гірничого відводу, в свою чергу, відповідно до статті 19 Кодексу, засвідчується право на користування надрами.

Крім того, слід зазначити, що надрокористування є особливою, специфічною галуззю, оформлення та видача спеціальних дозволів на користування надрами безпосередньо Держгеонадрами є на даний час надійним засобом застосування уніфікованого підходу до отримання документів дозвільного характеру, оскільки, по-перше, забезпечується єдність та нерозривність вищезазначених процедур (оформлення та видачі), а по-друге, професійний підхід при розгляді документів та прийнятті рішень.

Т.в.о. Голови

О.В. Кирилюк